

СХВАЛЕНО

**На засіданні педагогічної
ради
Протокол
від «30» серпня 2024 № 1**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Директор закладу
_____ Людмила КОТЯЙ**

МП

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

НА 2024-2025

НАВЧАЛЬНИЙ РІК

ЛЮДИНСЬКОГО ЛЦЕЮ

ВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

село Людинь

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I

1. Загальні положення
2. Відомості про заклад:
 - призначення закладу та засіб його реалізації;
 - цілі та задачі освітньої діяльності закладу

РОЗДІЛ II

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою
2. Модель випускника закладу

РОЗДІЛ III

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ та їх обґрунтування

РОЗДІЛ IV

1. Перелік освітніх галузей
2. Міжгалузеві інтегровані курси
3. Загальний обсяг навчального навантаження
4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями
5. Модельні навчальні програми

РОЗДІЛ V

1. Організація роботи для учнів з особливими освітніми потребами

РОЗДІЛ VI

1. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
2. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому методів навчання та педагогічних технологій
3. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

РОЗДІЛ VII

1. Опис інструментарію оцінювання

РОЗДІЛ І

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма закладу освіти (Людинського ліцею) далі (ліцею) Висоцької сільської ради на **2024-2025** розроблена відповідно до:

- ✓ Конституції України (ст. 53);
- ✓ Закону України «Про освіту» (ст. 33), «Про повну загальну середню освіту» (ст. 12, 20);
- ✓ розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- ✓ розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. 2010 № 778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад»;
- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти»; (із змінами від 09.08.2024 наказ МОН №1120)
- ✓ наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- ✓ наказу МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493) зі змінами згідно наказу МОН України від 31.03.2020 №464 ;
- ✓ наказу МОН України від від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- ✓ листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

- ✓ листа МОН України від 02.04.2018р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- ✓ наказу МОН України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- ✓ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 р. №2205 ,
- ✓ Наказу МОЗ від 01.08.2022 року №1371 про зміни до санітарного регламенту МОЗ для шкіл.

Освітня програма Людинського ліцею Висоцької сільської ради (далі – Освітня програма) розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Структурно освітня програма є сукупністю освітніх програм різного рівня навчання (початкової, базової середньої та середньої (повної) загальної середньої освіти). У програмі дотримано принципів спадкоємності та наступності, тобто кожна наступна програма рівня освіти базується на попередній.

У свою чергу, програма кожного рівня освіти у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їх реалізації. Таким чином, освітня програма – це сукупність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти та спрямовані на досягнення прогнозованого результату діяльності **закладу освіти**.

Освітня програма розроблена:

- для I ступеня (1-4 класи, початкова освіта) – відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87;
- для II ступеня (5 клас, адаптаційний цикл базової середньої освіти) – на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898;
- для II ступеня (6-7 клас, цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) – на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898;

- для II ступеня (8-9 класи, базова середня освіта) – на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;

для III ступеня (10-11 класи, профільна середня освіта) – на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання для здобуття початкової освіти, базової середньої освіти та профільної середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм.

Освітня програма включає:

- навчальні плани для кожного рівня (циклу) здобуття повної загальної середньої освіти;
- перелік навчальних (модельних навчальних) програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення Освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Освітня програма є чинною, з моменту її затвердження та введенню в дію.

2. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

ЛЮДИНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ, заснований на власності Висоцької сільської ради, Рівненської області

У складі закладу освіти функціонує початкова школа як структурний підрозділ на підставі Положення про неї, затвердженого керівником Закладу. Мовою освітнього процесу є державна мова.

Ліцензійний обсяг прийому закладу – осіб.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 робочих днів. Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів (*під час дії воєнного стану зупиняється дія положень частини третьої статті 10 ЗУ «Про повну загальну середню освіту»*) і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Забезпечення освітньої діяльності Людинського ліцею Висоцької сільської ради Рівненської області в 2024-2025 навчальному році буде здійснюватися на основі принципів:

- ✓ якість;
- ✓ доступність;
- ✓ індивідуальність;
- ✓ академічна доброчесність;
- ✓ партнерство;
- ✓ успішність

Освітня програма на 2024-2025 н. р. є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу освіти та враховує основні напрямки Стратегії розвитку закладу освіти на 2023-2028 роки.

Головною метою Закладу є забезпечення всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань, формування ключових компетентностей, соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству.

Досягнення цієї мети, забезпечується через формування, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для

оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Головними завданнями Закладу є:

- ✓ формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності;
- ✓ виховання патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини українського народу, усвідомленого обов'язку захищати у разі потреби суверенітет і територіальну цілісність України;
- ✓ виконання вимог Державних стандартів початкової і базової середньої освіти;
- ✓ виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування компетентностей, визначених державними стандартами;
- ✓ створення безпечного освітнього середовища з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб;
- ✓ формування поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства (булінг (цькування)), а також до дискримінації за будь-якою ознакою;

- ✓ виховання і формування відповідальних та чесних громадян України, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- ✓ формування і розвиток громадянської культури та культури демократії, почуттів доброти, милосердя, толерантності, турботи, справедливості, шанобливого ставлення до сім'ї, відповідальності за свої дії;
- ✓ усвідомлення потреби в дотриманні Конституції та законів України, академічної доброчесності, нетерпимості до їх порушення та проявів корупції;
- ✓ формування культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- ✓ забезпечення єдності навчання, виховання і розвитку учнів шляхом поєднання зусиль усіх учасників освітнього процесу.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

Призначення закладу - реалізація права дитини на здобуття повної загальної освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту на подальших етапах.

Ліцей несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

Основним засобом реалізації призначення закладу є здійснення освітньої діяльності відповідно до загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

- I ступінь - початкова загальна освіта;
- II ступінь - базова загальна середня освіта;

- III ступінь - повна загальна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- ✓ формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- ✓ виховання працьовитості, любові до природи;
- ✓ розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- ✓ формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- ✓ інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- ✓ рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- ✓ виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- ✓ формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Здобуття загальної середньої освіти у Людинському ліцеї Висоцької сільської ради Рівненської області відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» організовується за такими формами:

- інституційна – очна (денна);
- індивідуальна – сімейна (домашня).

Забезпечення освітнього процесу у шліцеї під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, воєнного стану, карантину, інших обставин, які унеможливають відвідування закладу, відбувається з використанням технологій дистанційного навчання відповідно Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. № 1115 „ Деякі питання організації дистанційного навчання“.

У закладі освіти створені умови для досягнення здобувачами освіти якісних результатів навчання та забезпечується відповідність їх рівня загальної середньої освіти Державним стандартам.

МІСІЯ ЗАКЛАДУ створення умов для всебічного розвитку здобувачів освіти шляхом надання якісних освітніх послуг. Формування особистості випускника, який має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готовий до свідомого життєвого вибору, самореалізації та громадянської активності.

Навчити дітей жити у світі, який постійно змінюється. Пропонується учням освітній досвід, який максимально розкриває їхній навчальний потенціал. Вони прямуватимуть шляхом, на якому стануть незалежними учнями з широким кругозором, навчатися критично мислити та легко вирішувати проблеми, а також віддано розвиватимуть свої таланти.

Для цього ми забезпечуємо довірливе, турботливе й співчутливе середовище, де учні зможуть розвивати морально-етичні духовні якості та вміння розуміти інших.

Таким чином місія Закладу формує всебічно розвинену, освічену, стратегічно мислячу, конкурентноздатну, гуманістично спрямовану особистість з почуттям національної свідомості, з громадською позицією, системою наукових знань; особистість готову до суспільного самовизначення, орієнтовану на стале майбутнє та відповідні життєві цінності і пріоритети;

особистість з творчим, перспективним мисленням, здатну знаходити нетрадиційні рішення в життєвих ситуаціях, що забезпечить її самовизначення та успіх у житті.

ВІЗІЯ ЗАКЛАДУ створення педагогами сучасного освітнього закладу, який надає якісні освітні послуги, засновані на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві; освітній простір, в якому академічна свобода педагогічної діяльності є головною опорою позитивного іміджу навчального закладу; освітнє середовище вільне від дискримінації, в якому учень є повноправним учасником освітнього процесу, а не споживачем знань.

Також включає та враховує:

- дитиноцентризм, де кожен учень розвивається і натхненно навчається для життя;
- сучасний простір, що об'єднує однодумців (учнів, батьків, учителів) та надихає вдосконалювати себе і світ;
- місце, де зростають успішні учні — майбутні лідери, архітектори позитивних змін з великим українським серцем;
- територія довіри та можливостей для постійного розвитку учнів, батьків, учителів;
- ефективні вчителі-новатори, що володіють сучасними методами навчання та втілюють прогресивні ідеї;
- флагман та рушій освітніх інновацій України.

Пріоритетні вектори діяльності в 2024-2025 рр.

- Розвиток дистанційної освіти;
- створення комфортних і безпечних умов навчання та праці;
- створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації;
- формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору;
- Впровадження хмарних технологій у освітній процес.

Головні принципи освітнього процесу

- *гуманізація*, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;

- *єдність загальнолюдських і національних цінностей*, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України;

сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;

- **демократизація**, що передбачає автономію закладу у вирішенні основних питань змісту його діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;

- **науковість і системність**, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;

- **безперервність, наступність та інтеграція**, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль Закладу з іншими закладами та організаціями;

- **цілісність і наступність** світи, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;

- **багатоукладність і варіативність**, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форм і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної спрямованості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;

- **добровільність і доступність**, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;

- **самостійність і активність особистості**, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;

- **практична спрямованість**, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми **обумовлені "моделлю" випускника**, призначенням і місцем закладу в освітньому просторі громади, району.

Перед закладом поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Забезпечити підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
7. Забезпечити проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

РОЗДІЛ II

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітня програма для 1-4 класів визначає вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

У процесі реалізації Типової освітньої програми передбачено використання внутрішньопредметних і міжпредметних зв'язків, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Мета базової школи II ступеня (5-7 клас)

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти вищезазначених ключових компетентностей:

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

МЕТА: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу школи:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах освітнього процесу;
- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;
- формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Мета базової школи II ступеня (8-9 класи) визначає зміст та організацію освітнього процесу, забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку і саморозвитку здобувачів освіти. Заклад активно використовує педагогіку партнерства (співробітництва), що ґрунтується на принципах гуманізму й творчого підходу до розвитку особистості, рівного доступу до освіти, створення умов для соціально-психологічного захисту учасників освітнього процесу. Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень.

Профільну середню освіту можуть здобувати особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та / або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання у порядку, визначеному Порядком переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762 (зі змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 року за № 924/27369, або у екстернатній формі здобуття повної загальної середньої освіти згідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 лютого 2016 року за № 184/28314, упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання (Положення про індивідуальну форму

здобуття повної загальної середньої освіти, пункт 4, абзац 2) наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти за інших умов.

2. МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА ЗАКЛАДУ

Випускник Людинського ліцею – це особистість, патріот та інноватор.

- ✓ Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- ✓ Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- ✓ Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Освічені українці, всебічно розвинені, відповідальні громадяни і патріоти, здатні до інновацій – ось загальна формула, до якої прагне школа і наша є не винятком. Стоячи на порозі великим змін, ми приймаємо їх і будуємо формулу «випускника» по максимуму, тому що віримо: ось хто поведе Україну в XXI століття.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- ✓ уміння читати і розуміти прочитане;
- ✓ уміння висловлювати думку усно і письмово;
- ✓ критичне мислення;
- ✓ здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ✓ ініціативність;
- ✓ творчість;
- ✓ уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;

- ✓ уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
- ✓ здатність до співпраці в команді.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

РОЗДІЛ III

1. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ТА ЇХ ОБҐРУНТУВАННЯ

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базових навчальних планів Державних стандартів через окремі предмети та інтегровані курси. За потреби за заявою батьків здобувачів освіти на підставі висновків інклюзивно-ресурсного центру деяким здобувачам освіти забезпечується інклюзивна форма навчання.

Робочий навчальний план складено відповідно до наказів МОН України:

-для 1-2-х класів - «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм -для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» від 12.08.2022 №743-22;

- для 3-4-х класів – «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм -для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019№1273;

-для 5-7-х класів - «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти» від 19.02.2021 № 235, додаток №3;

-для 8-9-х класів - «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня від 20.04.2018 № 405, таблиця № 1;

-для 10-11-х класів - типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408, таблиця 2 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493), зі змінами згідно наказу МОН України від 31.03.2020 №464.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І СТУПЕНЯ
ЛЮДИНСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
з українською мовою навчання для 1-4 класів
на 2024/2025 навчальний рік**

відповідно до Державного стандарту початкової освіти (2018),
таблиці 1 типової освітньої програми початкової освіти НУШ-2,
розробленою під керівництвом Шияна Р. Б. (Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22)

Навчальний план I ступеня (1-2 класи)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	1	2
Українська мова	5	5
Англійська мова	2	3
Математика	3	3
Я досліджую світ	7	8
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури)	19+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних та групових занять	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	23	25

Примітка: години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ЛЮДИНСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
з українською мовою навчання для 1-4 класів
(класи інтенсивної педагогічної корекції
для дітей із затримкою психічного розвитку)
на 2024/2025 навчальний рік**

(складений відповідно до таблиці 1 Типової освітньої програми початкової освіти НУШ-2, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б. (Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22))

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	3	4
Українська мова	5	5
Англійська мова	3	3
Математика	4	4
Я досліджую світ	7	7
Інформатика	1+1	1+1
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури)	22+3+1	22+3+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних та групових занять	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	26	26

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН II ступеня
ЛЮДИНСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
для 5, 6, 7 класів з навчанням українською мовою
на 2024/2025 навчальний рік**

відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів
закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України
від 19.02.2021 №235 (із змінами від 09.08.2024 наказ МОН №1120)

(згідно з додатком 3)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Інваріативний складник		
		5 клас	6 клас	7 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+1	1+1	1+1
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5
Математична	Математика	4+1	4+1	-
	Алгебра	-	-	2,5+0,5
	Геометрія	-	-	1,5+0,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» або «Довкілля»	1,5+0,5	1+1	-
	Біологія	-	-	2+0,5
	Географія	-	1+1	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Етика	0,5+0,5	0,5+0,5	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1		
	Історія України. Всесвітня історія	-	1+1,5	
	Історія України	-	-	0,5+0,5
	Всесвітня історія	-	-	0,5+0,5
	Правознавство	-	-	
	Громадянська освіта			0,5
Інформатична	Інформатика	1+0,5	1+0,5+1+0,5	1+1+1+1
Технологічна	Технології	1+1	1+1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5
Фізична культура	Фізична культура**	3	3	3
Разом		29+1	32+1	34+0,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (фактично)		1	0,5	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	34	35

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН II ступеня
ЛЮДИНСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
для 8-9 класів з навчанням українською мовою
на 2024/2025 навчальний рік**

(Таблиця 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р.
№405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної
середньої освіти II ступеня»)

Освітні галузі	Предмети	Інваріативний складник	
		8	9
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство- знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2+2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Разом		28,5+3	30+3+2
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	33+3
Факультативні заняття			
«Громадянська позиція		1	1
Індивідуальні години та консультації			
Англійська мова		1	1
Мистецтво		1	
Географія			1

Навчальний план базової середньої освіти зорієнтований на роботу за п'ятиденним робочим тижнем.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН III ступеня
ЛЮДИНСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
для 10, 11 класів з навчанням українською мовою
на 2024/2025 навчальний рік**

відповідно до таблиці 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №149 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464)

Предмети	Кількість годин на тиждень	
	10	11
Базові предмети	27	26
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5	1.5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист України	1.5	1,5
Медико санітарна підготовка	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	8	9
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38
Факультативні заняття		
Індивідуальні заняття і консультації		
Географія	2	1
Українська мова	1	2
Історія України	1	1
Біологія		1
Українознавство	2	1
Англійська мова		1

Розділ IV

1. Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

1-4 класи:

- мовно-літературна (навчання грамоти, українська мова);
- іншомовна(англійська мова);
- математична(математика);
- природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі (я досліджую світ);
- технологічна (дизайн і технології);
- інформатична (інформатика);
- мистецька (музичне мистецтво, образотворче мистецтво);
- фізкультурна (фізична культура);

5 – 7 класи:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- технологічна;
- інформатична;
- мистецька;
- фізична культура.

8 - 9 класи:

- мови та літератури;
- суспільствознавство;
- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;
- здоров'я та фізична культура.

10 - 11 класи:

- мови та літератури;
- суспільствознавство;
- мистецтво;
- математика;
- природознавство;
- технології;

- здоров'я та фізична культура.

2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1-11 класів визначено відповідно до:

- Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту»; наказів Міністерства освіти і науки України № 743-22 від 12.08.2022 р.
- «Про затвердження 1 типової освітньої програми початкової освіти НУШ-2, розробленою під керівництвом Шияна Р. Б. (Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22)
- «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», № 406 від 20.04.2018 р.
- «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», № 408 від 20.04.2018 (в редакції наказу МОН України від 28.11.2019 № 1493, зі змінами від 31.03.2020 № 464) «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» для 10-х класів; № 235 від 19.02.2021 року «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти».

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів складає 3500 годин/навчальний рік:

- для учнів 1 класів – 805 годин; навчальний рік (35 тижнів);
- для учнів 2 класів – 875 годин; навчальний рік (35 тижнів);
- для учнів 3 класів – 910 годин; навчальний рік (35 тижнів);
- для учнів 4 класів – 910 годин; навчальний рік (35 тижнів).

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти

- для учнів 5 класів – 1085 годин; навчальний рік (35 тижнів);

Загальний обсяг навчального навантаження у циклі базового предметного навчання базової середньої освіти складає 2415 годин/навчальний рік, зокрема:

- для учнів 6 класів – 1190 годин; навчальний рік (35 тижнів);
- для учнів 7 класів – 1225 годин; навчальний рік (35 тижнів);

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-9-х класів складає 2432,5 годин/навчальний рік, зокрема:

- для учнів 8 класів – 1207,5 годин; навчальний рік (35 тижнів);
- для учнів 9 класів – 1225 годин; навчальний рік (35 тижнів).

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти _____ закладу для 10-11-х класів складає 2187,5 годин/навчальний рік, зокрема:

- для учнів 10 класів – 1102,5 годин; навчальний рік (35 тижнів);
- для учнів 11 класів – 1085 годин; навчальний рік (35 тижнів).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1-х - 4-х класів (додаток 1), для 5-7-х (додаток 2), 8-9 класів (додаток 3), для 10-го і 11-го класів (додаток 4).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти, передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну і варіативну складову.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані *Людинського ліцею Висоцької сільської ради* не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної типовими навчальними планами, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до додатку 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за №229/6517, зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки,

молоді та спорту № 921 від 17.08.2012, наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016.

Клас може ділитися на групи під час вивчення української мови за умови більше 27 учнів у класі, під час вивчення англійської мови дві групи з кількістю не менше 8 учнів у кожній або створення між класних груп, під час проведення практичних занять з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Дистанційно для учнів 1-2 класів 2 навчальні заняття по 30 хвилин або 3 навчальні заняття по 20 хвилин.

Для 3-4 класів 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 30 хвилин, або 4 навчальні заняття по 20 хвилин.

Для 5-7 класів 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 35 хвилин, або 4 навчальні заняття по 25 хвилин.

Для 8-9 класів 2 навчальні заняття по 45 хвилин або 3 навчальні заняття по 40 хвилин, або 4 навчальні заняття по 30 хвилин, або 5 - по 25 хвилин.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» вчителі формують самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів та матеріально-технічної бази закладу.

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом.

Години варіативної складової (8-11 класи) розподіляються на:

- на додаткові предмети;
- індивідуальні заняття та консультації;
- на поглиблене вивчення предметів,
- введення курсів за вибором, факультативів.

3. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й</p>

		<p>застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, навчально-методичні комплекси, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>

6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні освітнього середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

4. НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ. МОДЕЛЬНІ НАЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Робочий навчальний план на 2024-2025 навчальний рік складається на основі наступних типових навчальних програм:

Інваріантна складова

I ступінь

1. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі першого циклу початкової школи реалізовано згідно Типової освітньої програма, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (для 1-2 класів), <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Shyyan.pdf>

Англійська мова

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>

2. Зміст навчальних програм предметів та інтегрованих курсів, види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі другого циклу початкової школи реалізовано згідно Типової освітньої програма, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна (для 3-4 класів), затвердженої Колегією МОН України від 23.02.2018 наказ №1273 від 08.10.2019

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Shyyan.pdf>

Англійська мова

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>

На основі затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Автономія вчителя забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів,

насамперед методик компетентнісного навчання. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

II ступінь

1. Модельні навчальні програми, які використовують педагоги та педагогині *Людинського ліцею Висоцької сільської ради* були розроблені окремо для кожного циклу, а саме – для 5-6 класів – адаптаційного циклу та для 7 класу – циклу базового предметного навчання. Модельні навчальні програми для 5-6 та для 7 класів обрано з Додатку 5 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 №235.

<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>

Назва навчального предмета	Назва модельної програми	Автор чи авторський колектив	Покликання на документ
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.proh.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.mova.5-6-kl.Zabolotnyy.ta.in.14.07.21.pdf
	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.proh.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Ukrayinska.mova.7-9.klas.Zabolotnyy.ta.in.02.08.2023.pdf

	середньої освіти	Т.Д.	
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.lit.5-6-kl.Arkhypova.Sichkar.Shylo.14.07.pdf
	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Ukrayinska.literatura.7-9-kl.Yatsenko.ta.in.26.07.2023-1.pdf
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року)	Волощук Є. В.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/27.11.2023/Zar.lit.5-6-kl.Voloshchuk.27.11.2023.pdf
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів	Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Zar.lit.5-9-kl.Nikolenko.ta.in.28.12.2023.pdf

	загальної середньої освіти (у редакції 2023 року)	Л. П., Рудніцька Н. П., Турянниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.	
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Zymomrya.ta.in.14.07.pdf
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Васильєва Д.В.	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Matem.osv.galuz-5-6-kl/Matem.5-6-kl.Burda.Vasileva.14.07.pdf
Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Matem.osv.galuz-2023/Alhebra.7-9.kl.Burda.ta.in.26.07.2023.pdf
Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої	Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Matem.osv.galuz-2023/Heometriya.7-9%20kl.Burda.ta.in.26.07.2023.pdf

	освіти		
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Коршевніюк Т.В.).	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Prirod.osv.galuz/Pizn.pryr.5-6-kl.Korshevnyuk.14.07.pdf
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	<u>Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.</u>	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Prirod.osv.galuz/Heohrafiya/Heohrafiya.6-9-kl.Zapototskyuy.ta.in.06.05.2022.pdf
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/08.09.2023/Biolohiya.7-9.klas.Balan.ta.in-08.09.2023.pdf
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи» для	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2

	закладів загальної середньої освіти	Ю., Кірюхіна О. О.	023/16.08.2023/Fizyka.7-9%20kl.Kreminsky.ta.in.16.08.2023.pdf
хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Лашевська Г. А.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas.Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/Khimiya.7-9.klas.Lashevskya.18.08.2023.pdf
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гущина Н.І., Василяшко І.П	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Sotsial.zdorovyazber.ezhuv.osv.haluz-5-6-kl/Zdorov.bezp.ta.dobrob.5-6-kl.Hushchyna.Vasylashko.14.07.pdf
	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гущина Н. І., Василяшко І. П.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Sotsial.ta.zdorovyazberezh.osv.haluz.2023/16.08.2023/Zdorovyazber.bezpeka.ta.dobrobut.7-9%20kl-intehrovanyy.kurs.Hushchyna.ta.in.16.08.2023.pdf
Етика	Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для	Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Etyka.i.kursy.moral.s

	закладів загальної середньої освіти	Т.В., Щупак І.Я	pryam/Etyka.5-6-kl.Ashortia.ta.in.14.07.pdf
Інтегрований курс «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти»	Модельна навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5–6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Hromad.ta.istor.osv.hal/Vstup.do.ist.Ukr.ta.hrom.osv-5.kl.Hisem.Martynyuk.10.08.pdf
Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М., Тарасюк Т. Д.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Hromad.ta.istor.osv.hal.2023/30.11.2023/Istoriya.Ukrayiny.7-9%20kl.Hisem.ta.in.30.11.2023.pdf
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Hromad.ta.istor.osv.hal.2023/30.11.2023/Vsesvitnya.istoriya.7-9%20kl.Hisem.ta.in.30.11.2023.pdf
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А.,	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inform.osv.haluz.5-6-

	закладів загальної середньої освіти	Шакотько В.В	kl/Inform.5-6-kl.Ryvkind.ta.in.14.07.pdf
	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Inform.osv.haluz.2023/16.08.2023/Informatyka.7-9%20kl.Ryvkind.ta.in.16.08.2023.pdf
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Tehnol.osv.gal/Tekhnol.5-6-klas.Khodzytska.ta.in.14.07.pdf
	Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Tekhnolohichna.osvitnya.haluz.2023/16.08.2023/Tekhnolohiyi.7-9%20klas.Khodzytska.ta.in.16.08.2023.pdf
Інтегрований курс «Мистецтво»	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Mist.osv.gal/Mystetstvo.5-6-kl.Kondratova.23.07.pdf
	Модельна	Кондратова Л.	https://mon.gov.ua/static-

	навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Г.	objects/mon/sites/1/zagalna%20serechnya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Mystetska.osvitnya.haluz.2023/Mystetstvo.7-9.kl.intehrovanyy.kurs-Kondratova.31.07.2023.pdf
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serechnya/Navchalni.prohramy/2024/Model.navch.prohr.5-9.klas-2024/fizkult-5-9-kl-bazhenkov-ta-in-22-08-2024.pdf

2. Навчальні програми предметів та інтегрованих курсів, рекомендовані для використання в освітньому процесі для 8-9 класів обрано з переліку наведеного у додатку 18 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 та затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407.

Предмет	Назва програми	Клас	Гриф	Покликання на документ
Українська Література	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Іноземна мова (англійська)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова Німецька мова Французька мова Іспанська мова	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Зарубіжна література Зарубіжна література	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.) Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)	6-9 6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804 Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	

Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія 5-9»	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Всесвітня історія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 7-9 класи	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Всесвітня історія. Історія України (Інтегрований курс)	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія 5-9»	6	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Основи правознавства	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т.О. Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.Є., Лоха Л.О., Силенко В.В.)	9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Образотворче мистецтво(6-7) Музичне мистецтво(6-7) Мистецтво (8-9)	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Математика Алгебра (7-9) Геометрія (7-9)	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (колектив авторів)	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	

Географія	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Фізика	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Хімія	Хімія 7-9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Трудове Навчання	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах) (колектив авторів)	6-8	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804	
Основи здоров'я	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (колектив авторів)	6-9	Наказ МОН від 07.09.2017 № 804	
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (авт. М. В. Тимчик, Є. Ю. Алексейчук, В. В. Деревянко, Т. А. Дмитрієва, Е. А. Єрмоєнко, І. Р. Захарчук, О. М. Лакіза, В. О. Сілкова)	6-9	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	

III ступінь

Навчальні програми предметів та інтегрованих курсів, рекомендовані для використання в освітньому процесі для 10-11 класів обрано з переліку наведеного у додатку 18 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 та затверджені наказами МОН від

Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Гриф	Покликання на документ
Українська мова	Навчальна програма "Українська мова (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
Українська Література	Навчальна програма "Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	
Іноземна мова (англійська)	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи Іноземна мова Рівень стандарту Академічний рівень Профільний рівень	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	
Зарубіжна Література	Зарубіжна література. Рівень стандарту	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	
Історія України	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України 10-11 класи»	10-11	Наказ МОН від 21.02.2019 №236	
Всесвітня історія	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 10-11 (рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	

Громадянська освіта	Навчальна програма "Громадян-ська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)" (Тамара Бакка, Наталія Беца, Поліна Вербицьк, Оксана Волошенюк, Раїса Євтушенко, Тетяна Мелещенко, Олександр	10	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Мистецтво	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти "Мистецтво. 10-11 клас" (рівень стандарту)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Алгебра і початки аналізу Геометрія	Навчальна програма "Математика (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Біологія і екологія	Біологія і екологія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Географія	Географія. 10-11 клас. Рівень стандарту	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Фізика	«Фізика» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу Національної академії педагогічних наук під керівництвом Локтева В.М.	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Астрономія	«Астрономія» (рівень стандарту, авторський колектив під керівництвом Яцківа Я.Я.)	10-11	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539
Хімія	Хімія. 10-11 класи (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (колектив авторів)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

Інформатика	Навчальна програма "Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи"	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10-11 класи» (рівень стандарту) (авт. М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексеїчук, В.В. Деревянко, В.М. Єрмолова, В.О.Сілкова)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407
Захист України	Навчальна програма «Захист України» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту) (колектив авторів)	10-11	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407

На основі навчальної програми з курсу за вибором, предмета (інтегрованого курсу) (затвердженої педагогічною радою) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Розділ V

2. Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами (Інклюзивне навчання)

Відповідно до Закону України «Про освіту» (ст.3,53,55,25), Закону України «Про повну загальну середню освіту»(ст.26, з метою **реалізації Національної стратегії**

Розвитку інклюзивного навчання в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р; Постанови КМУ №957 від 15.09.2021 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», Постанови КМУ №483 від 26.04.2022 «Про затвердження змін до порядку, затверджених постановами КМ України від 10 квітня 2019 №530 і від 15 вересня 2021 №957», наказу МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої та дошкільної освіти», листа МОН України №1\3710-22 від 28.03.2022 «Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів та організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами у період воєнного стану» та Методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023-2024 навчальному році (лист МОН №1_____ від _____.2023) і з метою створення оптимальних умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та можливостей, забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах, виходячи із висновків ІРЦ організовано освітній процес у 5, 7 класах, відповідно даної освітньої програми .

У Освітній програмі застосовуємо таке тлумачення термінів, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

- ✓ особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;
- ✓ інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх соціалізація та інтеграція у суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому процесі.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- ✓ здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- ✓ забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
- ✓ створення інклюзивного освітнього середовища (сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей);
- ✓ розумне пристосування - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;
- ✓ створення позитивного мікроклімату у закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- ✓ забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- ✓ надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальної програми розвитку.

З метою підвищення ефективності навчального процесу запроваджено корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини, якою регламентується організація системної реабілітаційної роботи з учнями (вихованцями): розвиток слухового сприймання; розвиток мовлення; корекція розвитку; соціально-побутове орієнтування; розвиток комунікативної діяльності і творчості; фізичний розвиток (ЛФК). Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом. Під час освітнього процесу з застосуванням технологій дистанційного навчання корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини здійснюється враховуючи технічні та фізіологічні можливості кожного здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

Розділ VI

1. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до Закону України «Про освіту» (частина 3 статті 41) у Людинському ліцеї визначено такі основні складові внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- стратегія (політика) процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища.

Система внутрішнього забезпечення якості Людинського ліцею складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;

- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу закладу;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища НВК;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;

- **Звітування**

За результатами самооцінювання готуються висновки (які є складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною річного плану роботи на наступний навчальний рік).

- **Планування, визначення шляхів удосконалення**

шляхи вдосконалення стають одним із джерел для розроблення річного плану роботи закладу освіти.

2. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому методів навчання та педагогічних технологій

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У 2024/2025 н. р. враховуючи умови воєнного стану, залежно від умов та стану у закладі організовано очне навчання для учнів 1-11 класів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, інтерактивні форми і методи навчання — дослідницькі, інформаційні, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У закладі освіти реалізується здобуття повної загальної середньої освіти за індивідуальною формою: сімейною (домашньою).

За заявою батьків заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі освіти також сформовано інклюзивні класи .

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

У кожному класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час,
- захист презентацій.

Крім того великого значення на сьогоднішній день набуває аспект педагогіки партнерства між всіма учасниками освітнього процесу.

Головним завданням педагогіки партнерства вбачаємо:

- подолання інертності мислення,
- перехід на якісно новий рівень побудови взаємовідносин між учасниками освітнього процесу.

Це завдання реалізовується у спільній діяльності учителя й учнів, учителя й батьків, що передбачає взаєморозуміння, єдність інтересів і прагнень з метою особистісного розвитку школярів.

Актуальними для для організації освітнього процесу в 2024-2025 р. є такі ідеї дитиноцентризму:

- ✓ відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- ✓ активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;
- ✓ практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- ✓ відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- ✓ виховання вільної незалежної особистості;
- ✓ забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, врахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- ✓ впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

3. Показники (вимірники) реалізації

На рівні закладу розроблена система показників (внутрішній моніторинг, директорські контрольні роботи, усне опитування заздалегідь розробленими питаннями, короткотривалі самостійні роботи, анкетування), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний „продукт” діяльності ліцею відповідає „моделі” випускника. При цьому об'єктами контролю є:

- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти,

необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін (2 рази на рік);

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, наявність інтернету (2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять, вивчення системи роботи педагогічних працівників (1 раз на 5 років), тематичний контроль знань, класно-загальноючий контроль (згідно окремого гафіка);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають „Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти”, які є обов’язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, моніторинги – кожного семестра, ДПА – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз продовження навчання випускниками (1 раз на рік).

Розділ VII

1. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання – структурний елемент процесу навчання, який відповідно до принципів систематичності, послідовності, міцності знань здійснюється протягом певного періоду навчання. Зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Основні принципи оцінювання: справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброчесне.

Справедливе оцінювання рівня навчальних досягнень учнів – це одна із найважливіших складових уроку. По-перше, кожен учитель чітко визначає мету оцінювання: навіщо потрібна оцінка. По-друге, формулює для себе критерії та стандарти оцінювання

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання. В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне (формувальне) оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне). Формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі **початкової освіти** проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів **початкової освіти**, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Оцінюванню здобувачів базової середньої освіти та профільної середньої освіти підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового (базового) освітнього компонента та вибірково-обов'язкові предмети навчального плану відповідного ступеня.

Оцінювання учнів 5-7 класів

Оцінювання учнів 5-7 класів здійснюється відповідно до наказу МОН України №1093 від 02.08.2024 року. «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

Основними функціями оцінювання є:

формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);

констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);

діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);

коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);

орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);

мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);

розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);
виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки начального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюються згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження;
аналіз портфоліо;

письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);

практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проекти; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);

завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентацій результатів завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);

самооцінювання, взаємооцінювання;

комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання. До оцінювання наскрізних умінь може долучатися практичний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних(цифрових) технологій, зокрема відеоконференцій.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання учнями принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання — інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) відображає як процес навчання учнівства так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня / учениці тощо). Окремі

завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформаційно (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання. Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли учні із обов'язковими очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їх проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2) до наказу МОН від 02.08.2024 №1093 з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель / учителька може запропонувати учнівству:

1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів що постали перед учнями, та коригування освітнього процесу. Семестрова оцінка може підлягати коригуванню, за рішенням педагогічної ради, протокол від 30.10.2023 №2 «Про визначення єдиного документа коригування оцінок учнів закладу».

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом року. Річне оцінювання не підлягає коригуванню за рішенням педагогічної ради.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень. Результати ДПА — у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Один рівень складається з 3 балів, які в сумі дають 12.

початковий (1–3 бали);

середній (4–6 балів);

достатній (7–9 балів);

високий (10–12 балів).

Свідоцтво досягнень складається з двох частин:

1. Характеристика навчальної діяльності. Тут учителі оцінюють рівень сформованості наскрізних умінь в учня / учениці наприкінці навчального року. Йдеться про розуміння прочитаного, висловлення власної думки, критичне і системне мислення, ініціативність тощо.

Оцінок у цьому розділі нема. Учитель лише визначає один із рівнів сформованості того чи того уміння: «Має значні успіхи», «Демонструє помітний прогрес», «Потребує уваги і допомоги». Заповнювати цю частину свідоцтва вчителі можуть колегіально або це може робити класний керівник.

2. Характеристика результатів навчання. У цьому розділі виставляють бали за навчальні предмети / інтегровані курси щосеместрово й за рік. Спочатку вчитель виставляє бал за окремі групи результатів навчання, які визначено в Державному стандарті базової освіти. Після цього виводить загальну оцінку за семестр

За кожен з цих груп результатів навчання вчитель виставляє оцінку. Загальна оцінка за семестр формується на підставі чотирьох оцінок за групами результатів, а річна — на основі семестрових.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у вересні – жовтні місяці навчання 5-го класу запроваджено адаптаційний період, протягом якого

підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання учнів буде супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі).

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили *здобуття базової середньої освіти, або профільної середньої освіти* відповідно до вимог Державного стандарту здійснюється шляхом *державної підсумкової атестації*.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на *ключові компетентності і наскрізні вміння* та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державними стандартами відповідного ступеня.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;

- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: ***поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.***

У рамках академічної свободи педагогічні працівники Людинського ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

В ДОКУМЕНТІ «ОСВІТНЯ ПРОГРАМА»

Людинського ліцею

на 2024-2025 навчальний рік

пронумеровано, прошнуровано 64

(шістдесят чотири) сторінок

Директор _____ Людмила КОТЯЙ